

Zaferlerhezimetleröncesi Ve Sonrasıyla Kutel Amare Savaşları 4 Bölüm

– Sami Biber · 31 Mayıs 2022

ZAFERLER,HEZİMETLER,ÖNCESİ VE SONRASIYLA KUT'EL AMARE SAVAŞLARI---4. BÖLÜM---

---HALİL PAŞA- KUTE'L AMARE ZAFERİ---" BİZ BALTACI DÖNEMİ BİTTİ SANIYORDUK" --

Ocak ayının sonlarına doğru Türk ve İngiliz kuvvetleri arasında yaşanan Felahiye Savaşı'nda General Alymer komutasındaki İngiliz birlikleri büyük bir yenilgi alarak geri çekildiler. Bu çarpışmada Türk kuvvetleri 500 kayıp verirken, İngilizlerin kaybı 8000'i bulmuştu.

Tabii biz burada kısaca Felahiye Savaşı deyip geçiyoruz ama o savaşta çok önemli bir yığıdi kaybettik. Onun adı Yüzbaşı Mehmet Muzaffer'dir.

Mehmet Muzaffer kim midir peki? Hani Çanakkale Savaşları sırasında sahte bir 100 kayme para yaparak "bedeli Çanakkale'de ödenecektir" diye Yahudi bir tüccardan araba lastiği alan asteğmen vardır ya işte o kahramandır. (Bunu sanırım herkes bilir ama eğer arzu eden olursa yine anlatırım bir başka vesileyle) Çanakkale'de şehadet nasip olmayan Mehmet Muzaffer Feyahiye'de boğazından vurularak şehit olur. Ölmeden önce kendi kanıyla yazdığı son isteği " Bölük intikamımı alsın." Olur.

21 Ocak, 7 Mart, 7 Nisan ve 24 Nisan tarihlerinde dört kez saldırıda bulunmalarına karşın İngiliz kuvvetleri, Kute'l-Amaredeki kuşatmayı kaldırmayı başaramadılar.

General Townshend'in içinde bulunduğu zor şartları gözlemleyen Halil Paşa, 10 Mart 1916 tarihinde Townshend'e gönderdiği mektubunda "Size gelince, siz askerlik vazifenizi kahramanca ifa ettiniz. Bundan böyle kurtarılmamız için muhtemel vasıta görmüyorum. Mültecilerin ifadelerine göre erzaksız kaldığınız ve kıtaatınız(kıtalarınız) arasında hastalıkların icra-yı hüküm sürdüğünü anlıyorum. Kut'taki mukavemetinize devam etmek veya mütemadiyen artmakta bulunan kuvvetlerime teslim olmak hususatında serbestsiniz..." şeklindeki ifadeleriyle aslında ona gözdağı verip zaferinin çok yakın olduğunu ima ediyordu.

Uzun bir süre muhasara altında kalan General Townshend ve askerlerinin durumu savaş ortamının da etkisiyle mizah gazetelerine konu olmuştu. Alman mizah gazetelerinde yayınlanan yukarıdaki karikatür, (5 nolu resim) Servet-i Fünun gazetesinde yayınlanmıştı. Karikatürde aklıktan iyice zayıflayan General Townshend kemerini biraz daha sıkıya çalışırken askerleri de arkada bir fareyi yakalamaya çalışmaktaydı.

Townshend de anılarında Kut'u terk etmesinin nedenini ordusunun yaşadığı yiyecek sıkıntısına bağlayarak bu durumu şu ifadelerle dile getirmişti:

"Kut'ta beş ay mukavemet ettik ve düşmanın zorlamasıyla değil, açlık yüzünden teslim olmak zorunda kaldık. Düşman elinizde onlarla müzakereye girmenizi sağlayacak kadar yiyeceğiniz olmadığını bilirken herhangi bir koşul öne süremezsiniz... Açlığa yenik düştükten sonra boyun eğmek ve esir olmayı kabullenmekten başka çaremiz kalmamıştı. Tarihte çeşitli çağlarda cesur askerler (Masséna, Davoust, St. Cry, Kléber gibi generallerin komutası altında hizmet vermiş olan) benzer şeyler yaşamış ve askerî şerefleri hiç lekenlenmemiştir."

5 aylık bir kuşatmadan sonra ümidini tamamen kaybeden General Townshend, karşısında bulunan Osmanlı ordusuna Kute'l-Amareyi boşaltarak serbestçe çekip gitmelerine izin verilmesini ve buna karşılık olarak tüm toplarıyla birlikte nakit 1 milyon lira vermeyi teklif etti. Townshend'in bu gülünç teklifi üzerine Halil Paşa tarihi Katerina olayını hatırlatarak teklif edilen tüm şeyleri reddetti ve şu tarihi sözleri söyledi: "Biz Baltacı dönemi bitti sanıyorduk."

Nihayet yapacak başka bir şeyi kalmayan General Townshend, 29 Nisan 1916'da beraberindeki 5 general, 277'si İngiliz, 274'ü Hintli olmak üzere 551 subay ve 13.300 erden oluşan ordusuyla Altıncı Ordu kumandan vekili ve Bağdat valisi Mirliva Halil Paşa'ya teslim oldu.

Halil Paşa'nın bu büyük zaferinden sonra yayınlanan Harb Mecmuasının sekizinci sayısının üst kısmında Saff süresinin 13. ayetinde geçen "Allah'tan yardım ve yakın bir fetih..." anlamına gelen ayet ve Halil Paşa'nın resmi, resmin altına ise "Bir İngiliz gazete Townshend'i yukarıdaki çerçeve içine almış ve Bağdat'ın mübarek minarelerine astığı levhaya 'Irak Fatihî Townshend' yazmıştı. Tawshend'i çıkardık yakışan mahyayı kurarak oraya ehlini koyduk." (1 No lu Resim)

Evet... Zafer bizimdi.

Bu öyle bir zaferdi ki İngiltere'yi tir tir titretti. Çünkü Çanakkale'den sonra bir kez daha tokat yemişti Türklerden. Öte taraftan Rusya'yı da titretmişti zira Çanakkale'den gelemeyen yardım belli ki Irak Cephesi üzerinden de gelemeyecekti. Yani kendi kaderi ile başbaşa kalmıştı. 1916 da Muş ve Bitlis'i Ruslardan geri almamız da 1917'de Rusya'da başlayan Bolşevik ihtilali de bu cephedeki zaferimizin sonuçları arasındaydı. Ama maalesef her şey bitmemişti...

Devam edecek...